

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 251/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, Farská 40, Nitra, proti postupu Krajského súdu v Nitre v konaní sp. zn. 26 S 10/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 S 10/2019 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v napadnutom konaní domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia „*Okresného úradu Nitra a konkrétne neposúdenia vplyvov automobilky, ako sa neskôr ukázalo, Jaguar Land Rover, na životné prostredie*“. Napadnuté konanie bolo začaté podaním žaloby na krajskom súde 6. februára 2019, pričom podľa sťažovateľa „... do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti nebol vytýčený termín pojednávania v tejto prejednávanej veci a len z opatrnosti pripomínam, že od podania správnej žaloby uplynula už doba takmer 26 mesiacov a jedná sa o žalobu voči vyvlastneniu mojich rozsiahlych lukratívnych stavebných pozemkov v [REDAKOVANÉ] doslova za *almužnu*“. Zároveň sťažovateľ poukázal na to, že v správnom súdnictve súdy dokazovanie nevykonávajú, a preto nerozumieme, „*prečo Krajský súd v Nitre a konkrétne senát v konaní 26S/10/2019 nedokáže meritórne konať a rozhodnúť o tak závažnej veci, ako je zákonnosť vyvlastňovacieho rozhodnutia rozsiahlych a lukratívnych nehnuteľností*“. V rámci postupu krajského súdu v napadnutom konaní sťažovateľ ešte upozorňuje

na viaceré vykonané úkony, a to, že podaním z 30. mája 2019 doplnil žalobný návrh o odklad vykonateľnosti rozhodnutia, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením z 23. júla 2019 tak, že mu nevyhovel, a v rámci postupu krajského súdu v napadnutom konaní mu boli doručené podania účastníkov konania, na ktoré písomne reagoval.

3. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Krajského súdu v Nitre, v konaní vedenom pod sp. zn. 26S/10/2019, porušené holi.

2. Krajskému súdu v Nitre prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 26S/10/2019 konal bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2.500€, ktoré je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavnoprávne východiská

4. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

4.1. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

5. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

6. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, rovnako tak aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v ich všeobecnom poňatí je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy, obdobne tak aj čl. 6 ods. 1 dohovoru v relevantnej časti ustanovujú imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej

neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predĺžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

7. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 66/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 61/03, I. ÚS 92/03, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

8. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať [porov. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Libanský proti Českej republike či Králiček proti Českej republike, kde nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04)], návrhu buď nevyhovel (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Teda zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, resp. pred orgánom, ktorý je nositeľom verejnej moci, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

9. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04). V súlade

s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (rozsudok ESĽP vo veci Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

10. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal žalobný návrh na krajskom súde 6. februára 2019, túto vec vzhľadom na namietaný nedostatok posúdenia vplyvov na životné prostredie nie je možné po právnej stránke hodnotiť ako primárne jednoduchú. Sťažovateľ k predĺžovaniu konania neprispieva.

10.1. V priebehu konania krajský súd 23. júla 2019 rozhodol o návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy a v rámci kontradiktórnosti konania doručoval podania a vyjadrenia účastníkov konania k veci. Do okamihu rozhodnutia o návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy krajský súd vo veci postupoval priebežne, potom efektivita jeho postupu pominula, pričom však nie nezanedbateľnou je aj skutočnosť vedenia konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 11 S 202/2018, ktorého výsledok má aj podľa sťažovateľa dopad na napadnuté konanie.

10.2. Ústavný súd zhodnotením už uvedených troch kritérií a vzhľadom na doterajšiu celkovú dĺžku konania v trvaní 2 rokov (do času podania ústavnej sťažnosti) konštatuje, že nemožno v napadnutom konaní uvažovať o takých prietťahoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESĽP z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok ESĽP zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66, rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020).

10.3. Ústavný súd reflektuje okolnosti uvedené v upovedomení verejnej ochrankyne práv o vybavení podnetu sťažovateľa z 21. januára 2021. Konštatuje, že pokiaľ by aj došlo k prerušeniu konania krajského súdu pre deklarovанú prekážku, aké riešenie dotknuté upovedomenie pripúšťa, na faktickej pozícii sťažovateľa vo vzťahu k dĺžke konania tento procesný úkon v zásade nič nezmení, pričom o priebehu súvisiaceho súdneho konania je sťažovateľ ako jeho účastník informovaný, v čom sa ústavný súd s verejnou ochrankyňou práv zhoduje. Pre tento moment je preto na ochranu práv sťažovateľa postačujúca žiadosť verejnej ochrankyne práv predsedovi krajského súdu, ktorú (ako uvádza) podala na prijatie opatrení v predmetnej veci, aj keď doterajšia dĺžka súdneho konania do podania ústavnej sťažnosti nevyvoláva možnosť jej vyhovieť. Podľa ďalšieho priebehu konania a reakcie krajského súdu na prijatý podnet však nie je vylúčené opätovné podanie ústavnej sťažnosti nekolidujúce s prekážkou ústavným súdom rozhodnutej veci.

11. V dôsledku prezentovaných záverov ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú.

12. V závere ústavný súd dodáva, že vzhľadom na to, že vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2021

Libor Duľa
predseda senátu